

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 maja 2019 r.

ZP-KNPS.431.8.3.2019.NS

Pan
Emilian Bera
Burmistrz Miasta Jawora

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 13-14 marca 2019 r. na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092), art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018r., poz. 2134 ze zm.) zespół kontrolerów w składzie: Natalia Szczecińska – starszy specjalista - przewodniczący zespołu, Ewa Lasota – starszy specjalista – kontroler i Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki - kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miejskim w Jaworze z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń wychowawczych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 13 marca 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2019 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Burmistrzowi Miasta Jawora 25 kwietnia 2019 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Burmistrzem Miasta Jawor jest Pan Emilian Bera, który pełni tę funkcję od dnia 8 grudnia 2014 r.

Pan Emilian Bera ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Burmistrz Miasta Jawora wydał następujące upoważnienia:

- Nr OR.0052.27.2019 z dnia 5.02.2019 r. dla Pani Eweliny Szytkler – Zastępcy Burmistrza Miasta Jawora do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych – program „Rodzina 500+”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
- Nr OR.0052.42.2016 z dnia 7.03.2016 r. dla Pani Agnieszki Rynkiewicz – Zastępcy Burmistrza Miasta Jawora do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych – program „Rodzina 500+”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
- Nr OR.0052.88.2016 z dnia 11.05.2016 r. dla Pani Moniki Żmijewskiej – Sekretarza Gminy do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych - program „Rodzina 500+”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
- Nr OR.0052.44.2016 z dnia 7.03.2016 r. dla Pani Pauliny Belicy – pracownika Referatu Świadczeń w Urzędzie Miejskim w Jaworze do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych – program „Rodzina 500+”.
- Nr OR.0052.43.2016 z dnia 7.03.2016 r. dla Pani Izabeli Paczyńskiej – pracownika Referatu Świadczeń w Urzędzie Miejskim w Jaworze do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych – program „Rodzina 500+”.
- Nr OR.0052.102.2018 z dnia 7.08.2018 r. dla Pani Angeliki Abramowicz odbywającej staż w Referacie Świadczeń w Urzędzie Miejskim w Jaworze do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych – program „Rodzina 500+”.
- Nr OR.0052.121.2018 z dnia 14.12.2018 r. dla Pani Joanny Mańkowskiej zatrudnionej w Referacie Świadczeń w Urzędzie Miejskim w Jaworze do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych – program „Rodzina 500+”.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zajmowali się następujący pracownicy:

1. Emilian Bera – Burmistrz Miasta Jawora od 8.12.2014 r.
2. Agnieszka Rynkiewicz – Zastępca Burmistrza w okresie od 3.03.2015 r. do 1.02.2019 r.

3. Ewelina Szynkler – Zastępca Burmistrza od 1.02.2019 r.

4. Monika Żmijewska - Sekretarz Gminy od 31.03.2016 r.

5. [REDACTED]

6. [REDACTED]

7. [REDACTED]

[REDACTED]

8. [REDACTED]

(dowód: akta kontroli, str.47)

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Urzędu Miejskiego w Jaworze w zakresie przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego oraz przekazywania wniosków o świadczenia wychowawcze celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Ilkroć poniżej jest mowa o:

1. ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134 ze zm.),
2. rozporządzeniu z dnia 27 lipca 2017 r. - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1465),
3. k.p.a. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Paulina Belica – Główny Specjalista.

Informacje ogólne:

W okresie objętym kontrolą Urząd Miejski w Jaworze działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr LXIX/355/06 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 27 września 2006 r. oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 349.2016 Burmistrza Miasta Jawora z dnia 22 lutego 2016 r. (ze zmianami).

Świadczenia wychowawcze wypłacane są przelewem na wskazany rachunek bankowy wnioskodawcy lub w kasie Urzędu Miejskiego w Jaworze.

Godziny pracy Urzędu: poniedziałek, środa, czwartek – 7.30 - 15.30; wtorek – 7.30 – 18.00; piątek – 7.30-15.00.

Kontrole wpisano do księgi kontroli pod pozycją 4/2019.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Wypłata świadczenia wychowawczego realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134 ze zm.).

W okresie od 1.10.2018 r. do 12.03.2019 r. do Urzędu Miejskiego w Jaworze wpłynęło 1 272 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym za pomocą systemu teleinformatycznego 311, z tego:

- utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny – 18,
- udostępnionego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - 4,
- systemu banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną - 289,
- systemu wskazanego w informacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem do spraw informatyzacji – 0.

W okresie tym wpłynęło 751 wniosków na pierwsze i kolejne dzieci oraz 521 wniosków na drugie i kolejne dzieci. Świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko przyznane zostało 593 rodzinom, z czego:

- 553 z dochodem do 800,00 zł,
- 40 z dochodem do 1 200,00 zł.

Urząd Miejski w Jaworze do dnia kontroli wypłacił 8 947 świadczeń na łączną kwotę 4 453 560,46 zł, dla 1 118 rodzin.

Do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, jako instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 39 wniosków, do innych Ośrodków Pomocy Społecznej przekazano 2 wnioski, również 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia/poprawienia danych zawartych we wniosku lub niedostarczenia brakujących dokumentów.

W powyższym okresie Urząd Miejski w Jaworze wydał 1265 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń wychowawczych, w tym 60 decyzji odmownych

(z powodu przekroczonego kryterium dochodowego). Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie złożyła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania świadczeń wychowawczych, w tym decyzji administracyjnych o następujących numerach:

- 1.M.W.** – PB/SW002392/09/2018 z dnia 20.09.2018 r.
- 2.A.U.** - PB/SW002910/10/2018 z dnia 13.10.2018 r.
- 3.H.G.** – IP/SW002913/10/2018 z dnia 13.10.2018 r.
- 4.I.T.** – PB/SW002526/09/2018 z dnia 26.09.2018 r.
- 5.D.S.** – PB/SW002436/09/2018 z dnia 22.09.2018 r.
- 6.A.L.** – IP/SW002277/09/2018 z dnia 17.09.2018 r.
- 7.K.B.** – IP/SW002520/09/2018 z dnia 26.09.2018 r.
- 8.U.K.** – IP/SW002458/09/2018 z dnia 24.09.2018 r.
- 9.A.K.** – IP/SW002452/09/2018 z dnia 22.09.2018 r.
- 10.A.N.** – PB/SW002362/09/2018 z dnia 20.09.2018 r.
- 11.E.S.** - PB/SW002630/10/2018 z dnia 1.10.2018 r.
- 12.A.W.** - PB/SW002825/10/2018 z dnia 06.09.2018 r.
- 13.S.M.** - JM/SW000077/03/2019 z dnia 7.03.2019 r.
- 14.A.T.** - PB/SW002752/10/2018 z dnia 8.10.2018 r.
- 15.M.W.** - PB/SW002472/09/2018 z dnia 24.09.2018 r.
- 16.Z.B.** - IP/SW002278/09/2018 z dnia 17.09.2018 r.
- 17.W.B.** - IP/SW002378/09/2018 z dnia 20.09.2018 r.
- 18.D.K.** - IP/SW002712/10/2018 z dnia 4.10.2018 r.
- 19.D.Z.** - PB/SW002815/10/2018 z dnia 10.10.2018 r.
- 20.K.Sz.** - PB/SW002863/10/2018 z dnia 12.10.2018 r.
- 21.A.S.** – PB/SW002000/09/2018 z dnia 11.09.2018 r.
- 22.M.H.** – IP/SW001989/09/2018 z dnia 10.09.2018 r.
- 23.Ł.W.** – PB/SW001856/09/2018 z dnia 8.09.2018 r.
- 24.B.Z.** – PB/SW001979/09/2018 z dnia 10.09.2018 r.
- 25.A.F.** – IP/SW002209/09/2018 z dnia 14.09.2018 r.
- 26.M.M.** – PB/SW001977/09/2018 z dnia 10.09.2018 r.
- 27.E.M.** – PB/SW003230/12/2018 z dnia 19.12.2018 r.
- 28.M.N.** – PB/SW002191/09/2018 z dnia 14.09.2018 r.
- 29.J.I.** – IP/SW001865/09/2018 z dnia 8.09.2018 r.

30.P.A. – IP/SW000016/01/2019 z dnia 18.01.2019 r.

31.M.N. – PB/SW002437/09/2018 z dnia 22.09.2018 r.

32.M.F. – IP/SW002865/10/2018 z dnia 12.10.2018 r.

33.A.S.-C. – PB/SW/002594/09/2018 z dnia 29.09.2018 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie:

- 46 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 19 rodzin bez dziecka niepełnosprawnego, pobierających świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z dochodem do 800,00 zł/osobę,
- 13 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 5 rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, pobierających świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, z dochodem do 1 200,00 zł/osobę,
- 12 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 10 rodzin na drugie i kolejne dzieci.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby występującej o przyznanie świadczenia i członków rodziny wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, o ile je posiada - adres poczty elektronicznej i numer telefonu, wskazanie, na które dziecko (dzieci) wnioskodawca ubiega się o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, wskazanie czy w skład rodziny wchodzi dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności – w przypadku ubiegania się o świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko, wskazanie organu emerytalno-rentowego, do którego są odprowadzane składki na ubezpieczenie zdrowotne za członka rodziny, wskazanie danych dotyczących sytuacji dochodowej członków rodziny, informacje o członkach rodziny przebywających poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Organ w większości spraw samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwalał weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępniała dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CEIDG, który pozwalał zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej program 500+,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwiał weryfikację informacji o dochodach podatnika.

W pozostałych sytuacjach niezbędne dokumenty dołączane były przez osoby wnioskujące. Oprócz zaświadczeń lub oświadczeń stwierdzających wysokość uzyskanych dochodów strony dołączały: skrócone lub pełne odpisy aktów urodzenia dzieci, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, prawomocne orzeczenia sądu orzekające rozwód lub separację oraz orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

W przypadku utraty lub uzyskania dochodu do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie. W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne w aktach sprawy znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające faktyczną wysokość otrzymanych świadczeń.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. W sposób prawidłowy określały składniki wyszczególnione w art. 107 § 1 K.p.a. tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana była pomoc, okres oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie wychowawcze przyznawano i wypłacano w kwocie 500 zł miesięcznie na dziecko, do dnia ukończenia przez nie 18. roku

życia. Wydawane decyzje przyznające świadczenia były z mocy prawa natychmiast wykonalne. Sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 K.p.a.

Stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie nr 17 (W.B.) na podstawie decyzji Nr IP/SW002378/09/2018 z dnia 20.09.2018 r. przyznano Stronie świadczenie wychowawcze na syna J.B. ur. 31.08.2001 r. w wys. 500,00 zł miesięcznie, na okres od dnia 1.10.2018 r. do dnia 30.08.2019 r. Świadczenie wychowawcze w okresie od 1.08.2019 r. do 30.08.2019 r. powinno być przyznane w pomniejszonej kwocie, czyli w wys. 483,90 zł.

W sprawie nr 18 (D.K.) na podstawie decyzji Nr IP/SW002712/10/2018 z dnia 4.10.2018 r. przyznano Stronie świadczenie wychowawcze na syna J.K. ur. 3.02.2001 r. w wys. 500,00 zł miesięcznie, na okres od dnia 1.10.2018 r. do dnia 2.02.2019 r. Świadczenie wychowawcze w okresie od 1.02.2019 r. do 2.02.2019 r. powinno być przyznane w pomniejszonej kwocie czyli w wys. 35,80 zł.

W sprawie nr 22 (M.H.) na podstawie decyzji Nr IP/SW001989/09/2018 z dnia 10.09.2018 r. przyznano Stronie świadczenie wychowawcze na córkę N.N. ur. 5.03.2001 r. w wysokości 500,00 zł miesięcznie, na okres od dnia 1.10.2018 r. do dnia 4.03.2019 r. Świadczenie wychowawcze w okresie od 1.03.2019 r. do 4.03.2019 r. powinno być przyznane w pomniejszonej kwocie, czyli w wys. 64,60 zł.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy w przypadku urodzenia dziecka albo ukończenia przez dziecko 18. roku życia kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił:

- w sprawie nr 17 (W.B.);

„(...) W wydruku decyzji IP/SW002378/09/2018 z dnia 2018-09-20 nastąpiła omyłka, która nie została zauważona przy wydaniu decyzji. Pracując w systemie do obsługi świadczeń Sygnity sentencja decyzji wyskakuje automatycznie i w przypadku urodzenia się dziecka, bądź ukończenia przez niego 18 r. ż. System przyznaje właściwą kwotę

świadczenia i na tej podstawie generowana jest lista wypłat, jednak na wydruku decyzji nie jest widoczna faktyczna kwota przyznania świadczenia w kwocie proporcjonalnej (brak znacznika). Z tych względów okresy przyznania i kwoty świadczenia w takim przypadku modyfikowane są przez pracowników ręcznie. Omyłka ta nie została zauważona i z tych powodów nie została sprostowana zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego. W Referacie Świadczeń w sezonie przyjmowania wniosków i sporządzania projektów decyzji pracowało 2 pracowników merytorycznych i 1 stażysta przyjmujący wnioski. Przy takiej dużej ilości obsługi interesantów i jednoczesnym rozpatrywaniu wniosków merytorycznie, zrozumiiałym jest przeoczenie”.

(dowód: akta kontroli, str. 73-80)

- w sprawie nr 18 (D.K.);

„(...) W wydruku decyzji IP/SW002712/10/2018 z dnia 2018-10-04 nastąpiła omyłka, która nie została zauważona przy wydaniu decyzji. Pracując w systemie do obsługi świadczeń Sygnity sentencja decyzji wyskakuje automatycznie i w przypadku urodzenia się dziecka, bądź ukończenia przez niego 18 r. ż. System przyznaje właściwą kwotę świadczenia i na tej podstawie generowana jest lista wypłat, jednak na wydruku decyzji nie jest widoczna faktyczna kwota przyznania świadczenia w kwocie proporcjonalnej (brak znacznika). Z tych względów okresy przyznania i kwoty świadczenia w takim przypadku modyfikowane są przez pracowników ręcznie. Omyłka ta nie została zauważona i z tych powodów nie została sprostowana zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego. W Referacie Świadczeń w sezonie przyjmowania wniosków i sporządzania projektów decyzji pracował 2 pracowników merytorycznych i 1 stażysta przyjmujący wnioski. Przy takiej dużej ilości obsługi interesantów i jednoczesnym rozpatrywaniu wniosków merytorycznie, zrozumiiałym jest przeoczenie”.

(dowód: akta kontroli, str. 69-71)

- w sprawie nr 22 (M.H.);

„(...) W wydruku decyzji IP/SW001989/09/2018 z dnia 2018-09-10 nastąpiła omyłka, która nie została zauważona przy wydaniu decyzji. Pracując w systemie do obsługi świadczeń Sygnity sentencja decyzji wyskakuje automatycznie i w przypadku urodzenia się dziecka, bądź ukończenia przez niego 18 r. ż. System przyznaje właściwą kwotę świadczenia i na tej podstawie generowana jest lista wypłat, jednak na wydruku decyzji nie jest widoczna faktyczna kwota przyznania świadczenia w kwocie proporcjonalnej

(brak znacznika). Z tych względów okresy przyznania i kwoty świadczenia w takim przypadku modyfikowane są przez pracowników ręcznie. Omyłka ta nie została zauważona i z tych powodów nie została sprostowana zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego. (...) W Referacie Świadczeń w sezonie przyjmowania wniosków i sporządzania projektów decyzji pracował 2 pracowników merytorycznych i 1 stażysta przyjmujący wnioski. Przy takiej dużej ilości obsługi interesantów i jednoczesnym rozpatrywaniu wniosków merytorycznie, zrozumiałym jest przeoczenie”.

(dowód: akta kontroli, str. 81-90)

2. W sprawie nr 22 (M.H.) Strona składając wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko nie wypełniła części II pkt 2 wniosku, tj. czy strona lub członek rodziny przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy, w przypadku złożenia nieprawidłowego wypełnionego wniosku, podmiot realizujący świadczenie wychowawcze wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenie do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił:

„(...) Odnosząc się do braku uzupełnienia przez stronę wniosku na str. 9, część II pkt.2 informuję, iż brak ten został również przeoczony przez pracownika. Być może wynikało to z faktu, iż wcześniej w tej sprawie strona nie zgłaszała żadnego elementu zagranicznego i pracownik nie zwrócił uwagi na brakujące zakreślenie we wniosku. Tym bardziej, że rubryki przeznaczone na dane osoby przebywającej za granicą były nie wypełnione co by wskazywało na brak elementu zagranicznego we wniosku.

W Referacie Świadczeń w sezonie przyjmowania wniosków i sporządzania projektów decyzji pracowało 2 pracowników merytorycznych i 1 stażysta przyjmujący wnioski. Przy tak dużej ilości obsługi interesantów i jednoczesnym rozpatrywaniu wniosków merytorycznie, zrozumiałym jest przeoczenie”.

(dowód: akta kontroli str. 81)

3. W sprawie nr 32 (M.F.) decyzją nr IP/SW002865/10/2018 z dnia 12.10.2018 r. organ przyznając stronie świadczenie wychowawcze nie zweryfikował wysokości składki

zdrowotnej członka rodziny za rok 2017, a tym samym nie ustalił poprawnego dochodu rodziny.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie oznacza to dochód w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2220 ze zm.) dochód to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W myśl art. 17 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczenia wychowawczego są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek. W przypadku awarii systemów teleinformatycznych służących do wymiany, drogą elektroniczną, informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 1a, 3 i 4 oraz art. 14 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d, f, g oraz k, organ właściwy oraz wojewoda uzyskują te informacje w drodze pisemnej wymiany informacji. Organy podatkowe, organy emerytalno-rentowe oraz podmioty prowadzące rejestry publiczne przekazują te informacje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku organu właściwego lub wojewody.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił:

„Zamierzeniem pracownika przy weryfikacji składki zdrowotnej było wpisanie okresu 2017-01-01 do 2017-12-31 jednak w aktach sprawy znajdują się dwie weryfikacje sporządzone w dniu 11.10.2018 za okres 2017-01-01 do 2018-10-11 oraz 2018-01-01 do

2018-10-11. Pomyłka w danych krańcowych wynika zapewne z weryfikacji w systemie, a w międzyczasie z obsługi klienta, ponieważ jest to okres w którym pracownicy jednocześnie sporządzają projekty decyzji i obsługują interesantów. W niektórych przypadkach zdarza się, iż podczas weryfikacji wniosku pracownik musi opuścić zakładkę danego klienta, aby móc sprawdzić w systemie dane innego, którego w danym momencie obsługuje. Ponadto oczekiwanie na odpowiedź ZUS w okresie wydawania decyzji z powodu przeladowania bazy trwa nawet od kilku minut do kilku dni. Pracownik wracając do teczek interesanta wyliczając dochód rodziny nie zwrócił uwagi, że składka jest zweryfikowana za rok 2018 i od dochodu odliczono wysokość składki za okres 2017-04-03 do dnia weryfikacji tj 2018-10-11 w wysokości 1467,81 zł skupiając się na dacie rozpoczęcia zatrudnienia tj. 2017-04-03. Wysokość odliczonej składki nie ma jednak wpływu na ustalone prawo do świadczenia wychowawczego, ponieważ po zweryfikowaniu prawidłowych składek za rok 2017 ich wysokość wynosi 1397,88 zł, czyli różnica wynosi 69,93 zł w skali roku. Przy błędnie wyliczonych składkach dochód miesięczny rodziny w przeliczeniu na jej członka wynosił 402,19 zł, a kryterium uprawniające do świadczenia w tym przypadku wynosi 1200 zł, ponieważ w składzie rodziny jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności”.

(dowód: akta kontroli, str. 91)

4. We wszystkich skontrolowanych sprawach, w decyzjach wydanych przed 19.12.2018 r. stwierdzono, iż w podstawie prawnej przywołano błędny publikator ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. Dz.U. 2016 r., poz. 195 z późn. zm. zamiast t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm. – do decyzji wydanych do dnia 13.11.2018 r., oraz t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134 - do decyzji wydanych po dniu 13.11.2018 r.)

W związku z tym, iż w dniu 15 września 2017 r. ogłoszono Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 września 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r., poz. 1851) od tej daty należy wskazywać ww. publikator. Natomiast w dniu 13 listopada 2018 r. ogłoszono Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 października 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r., poz. 2134) i od tej daty należy wskazywać ww. publikator.

Art. 107 K.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Organ administracji publicznej powinien także podać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego tekstu aktu oraz wskazać dane dotyczące ostatniej nowelizacji aktu.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił:

„Wszelkie zmiany w aktach prawnych są na bieżąco znane pracownikom. W prowadzonych postępowaniach w sprawie świadczeń wychowawczych tj. np. na sporządzanych wezwaniach bądź zawiadomieniach wskazywane są zawsze aktualne publikatory z Dziennika Ustaw. Wydając decyzje administracyjne w sprawie świadczeń wychowawczych pracujemy na szablonach utworzonych w systemie. Publikator kodeksu postępowania administracyjnego został zaktualizowany, natomiast w szablonie pozostał pierwotny publikator ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Podanie pierwotnego publikatora z późniejszymi zmianami dla ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zamiast późniejszego tekstu jednolitego w żaden sposób nie wpływa na ważność decyzji i prawidłowość powołanych artykułów ustawy, ponieważ ich numeracja nie uległa zmianie. Świadomość ukazania się tekstu jednolitego była powszechnie znana pracownikom referatu. Istotnie nie we wszystkich szablonach utworzonych w systemie znalazło się wskazanie nowego publikatora, ale nieścisłość została wyeliminowana w grudniu 2018 r. W niektórych wydrukach decyzji pracownicy ręcznie edytowali publikator ustawy na aktualny, jednak mogły w tym zakresie wystąpić przeoczenia. Priorytetem dla referatu było zapewnienie ciągłości wypłat świadczeń wychowawczych w nowym okresie na bieżąco bez konieczności wyrównywania. To zadanie zostało wykonane, gdyż w pierwszym miesiącu nowego okresu tj. października 2018 r. świadczeniobiorcy na bieżąco otrzymali świadczenie należne im za ten miesiąc”.

(dowód: akta kontroli, str. 93)

5. W sprawie nr 1 (M.W.) ustalając dochód rodziny nie zweryfikowano czy dochód Pani M.W. z 2017 r. jest nadal uzyskiwany. Z systemu Empatia wynika, iż Pani M.W. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych do dnia 8.08.2018 r.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy w przypadku gdy osoba złożyła wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenie wychowawcze przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił:

„Pani W ubiegając się o świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko w rodzinie została pouczona i poinformowana we wniosku jak również informacji dołączanej do wniosku o obowiązku zgłaszania na bieżąco każdej zmiany sytuacji dochodowej rodziny mającej wpływ na prawo do świadczeń wychowawczych. Dochód Pani M.W. został potraktowany jako nadal osiągany, ponieważ strona nie zgłosiła jego utraty do dnia wydania decyzji, jak również nawet w dniu osobistego odbioru decyzji. Tym samym organ uznał, iż dochód ten jest nadal osiągany tym bardziej, że nie miał wpływu na ustalone prawo do świadczenia na pierwsze dziecko. W toku postępowania nie kwestionowano kontynuacji zatrudnienia, ponieważ z akt sprawy wynika, iż Pani W. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę na zastępstwo, czyli na czas nieoznaczony w umowie. Po stronie wnioskodawcy leży poinformowanie o zmianach sytuacji dochodowej. Ponadto stoimy na stanowisku, że weryfikacja okresów ubezpieczenia w Empatii jest wskazówką dla organu jednak nie dokumentem na podstawie, którego można ten dochód utracić, ponieważ z doświadczeń wynikających z weryfikacji w systemie empatia często dane widniejące w zgłoszeniach pracodawców nie są odzwierciedleniem rzeczywistego okresu zatrudnienia danej osoby”.

(dowód: akta kontroli, str. 95)

6. W sprawie nr 3 (H.G.) decyzją nr IP /SW002913/10/2018 z dnia 13.10.2018 r. błędnie przyznano świadczenie wychowawcze na dziecko, które w dniu 10.03.2019 r. ukończy 18 rok życia. Świadczenie zostało przyznane na okres od 2018-10-01 do 2019-08-31 w kwocie 500,00 zł miesięcznie i w kwocie 142,50 zł na okres od 2019-09-01 do 2019-03-09. Powyższy błąd został sprostowany postanowieniem o błędzie pisarskim na mocy art. 113 K.p.a. W postanowieniu z dnia 8.03.2019 r. sprostowano oczywistą omyłkę pisarską w decyzji nr IP/SW002913/10/2018 z dnia 13.10.2019 r. w sprawie okresu przyznania świadczenia wychowawczego na dziecko L.Z, tj. w wierszu 20 zamiast dat:
 1. 2019-08-31 winno być 2019-02-28,

2. 2019-09-01 winno być 2019-03-01.

Oczywista omyłka w rozumieniu przepisu art. 113 § 1 K.p.a., to widoczne, niezgodne z zamierzonym, niewłaściwe użycie wyrazu, widocznie mylna pisownia, czy też opuszczenie względnie dodanie jakiegoś wyrazu. (wyrok NSA z dnia 8 października 2014 r., II OSK 777/13, LEX nr 1588216). W orzecznictwie (por. m.in. wyroki NSA z dnia 30 września 2008 r. w sprawie I OSK 1502/07 i z dnia 26 września 2008 r. w sprawie II FSK 943/07) i doktrynie powszechnie przyjęty jest pogląd, że sprostowanie decyzji nie może prowadzić do merytorycznej zmiany lub uzupełnienia rozstrzygnięcia i to nawet wówczas, gdy zaistniały rozbieżności pomiędzy treścią rozstrzygnięcia, a uzasadnieniem wyrażającym wolę organu. W tej formie nie jest możliwe takie ingerowanie w treść decyzji administracyjnej, które - co do zasady - mogłoby przyczynić się do zmiany jej rozstrzygnięcia merytorycznego. Sprostowanie nie może prowadzić do merytorycznej zmiany decyzji czy ponownego rozstrzygnięcia w sposób odmienny od pierwotnego. W związku z powyższym przytoczona wyżej decyzja powinna być zmieniona zgodnie z art. 155 lub art. 163 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił:

„Pani H. G. przyznano faktycznie świadczenie wychowawcze na okres od 2018-10-01 do 2019-02-28 w kwocie 500 zł miesięcznie oraz od 2019-03-01 do 2019-03-09 w wysokości 145,20 zł. W wydruku decyzji IP/SW002913/10/2018 z dnia 13.10.2018 nastąpiła omyłka, która nie została zauważona przy wydaniu decyzji. Pracując w systemie do obsługi świadczeń Sygnity sentencja decyzji wyskakuje automatycznie i w przypadku urodzenia się dziecka, bądź ukończenia przez niego 18 r.ż. system przyznaje właściwą kwotę świadczenia i na tej podstawie generowana jest lista wypłat, jednak na wydruku decyzji nie jest widoczna faktyczna kwota przyznania świadczenia w kwocie proporcjonalnej (brak znacznika), i w tym przypadku pierwotnie brzmiała „ w kwocie 500 zł miesięcznie na okres od 2018-10-01 do 2019-03-09.” Z tych względów okresy przyznania i kwoty świadczenia w takim przypadku modyfikowane są przez pracowników ręcznie. Tut. organ uznał, że jasno wynika z akt sprawy, utworzonego planu wypłat do niniejszej decyzji jak również z jej uzasadnienia, że błąd w okresach przyznania świadczenia w wydruku decyzji wystąpił z powodu oczywistej omyłki pisarskiej wynikającej z nieuwagi pracownika i nie budzi to żadnych wątpliwości. Jasnym i oczywistym jest również, iż świadczenie wychowawcze przysługuje na dziecko do ukończenia 18 roku życia i w tej

indywidualnej sprawie dziecko ukończyło 18 rok życia w dniu 10.03.2019 r., zatem świadczenie przysługuje do 09.03.2019 r. W uzasadnieniu tej decyzji jest wskazany również przepis informujący stronę dlaczego świadczenie przysługujące za miesiąc marzec 2019 r. jest w kwocie proporcjonalnej tj. 145,20 zł. Oczywiście błąd czy omyłki polega na nie budzącej wątpliwości w świetle akt sprawy rozbieżności między myślą (zamierzeniem) organu a doбором poszczególnych słów lub cyfr dla określenia nie budzących wątpliwości faktów (por. np. wyrok WSA w Warszawie z 27 kwietnia 2016 r., sygn. VI SA/Wa 522/16, LEX nr 2113831). W związku z powyższym, powołując się na przepisy kodeksu postępowania administracyjnego uznano, że wady decyzji IP/SW002913/10/2018 z dnia 13.10.2018 r. mogą podlegać sprostowaniu w drodze postanowienia, ponieważ charakteryzuje je cecha oczywistości, która wynika z treści decyzji oraz akt sprawy. Na postanowienie strona również nie złożyła zażalenia co ewidentnie wskazuje, iż zgadza się z jego treścią”.

(dowód: akta kontroli, str. 103-112)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia wychowawcze, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejęciem kompetencji marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowana jest na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebrane na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Urząd Miejski w Jaworze, w okresie zasiłkowym 2018/2019 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 39 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia

czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 5 spraw:

1.B.H., 2.K.L., 3.B.P., 4.I.T-K., 5.K.M.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Urzędu. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji, nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji. W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny. Ustalając stan cywilny wnioskodawcy w przypadku osoby rozwiedzionej dołączano odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie nr 2 (K.L.), brakowało weryfikacji w systemie Empatia danych dotyczących PESEL, dochodów za 2017 r. oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne. Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci organ właściwy w przypadku gdy osoba (...) lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie. Zgodnie z art. 17 ww. ustawy organ właściwy oraz wojewoda ustalając prawo do świadczenia wychowawczego są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny lub drogą pisemną od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz rejestrów publicznych w tym rejestrze PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio:

1) informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
- b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
- c) należnego podatku; (...).

Ponadto w ww. sprawie brakuje oświadczenia o aktualnej sytuacji dochodowej osoby przebywającej w Polsce.

Zgodnie z § 5 pkt 11 rozporządzenia z dnia 27 lipca 2017 r. przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4 rozporządzenia uwzględnia się również inne dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił:

„ (...) Weryfikacja pesel została wykonana w dniu 18.10.2017 r. i znajduje się już w aktach sprawy. Nie została przesłana wraz z dokumentami do DUW z uwagi, iż organ samodzielnie ma obowiązek zweryfikować dane w systemach zewnętrznych.

Wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego dotyczył tylko drugiego dziecka

w rodzinie, a więc nie odebrano od strony oświadczenia ani dokumentu potwierdzającego aktywność zawodowa na terenie RP, gdyż nie wynika to wprost z przepisów ustawy pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W sprawach o świadczenia wychowawcze, w których istnieje możliwość zastosowania przepisów o koordynacji świadczeń staramy się, aby wnioski przekazywane do DUW były kompletne i zawierały wszelkie informacje umożliwiające sprawne załatwienie sprawy.

W tym przypadku jednak faktem jest, iż nie ustalono czy wnioskodawca pozostający w Polsce jest aktywny zawodowo. Informacja ta niezwłocznie zostanie ustalona i przekazana do DUW w celu nadania sprawie dalszego biegu”.

(dowód: akta kontroli, str. 101)

2. Analogicznie w sprawach nr 3 (B.P.) oraz nr 4 (I.T.-K.) brakowało weryfikacji

w systemach: PESEL, US i ZUS. Ponadto w sprawie nr 4 (I.T-K.) brakowało okresu zatrudnienia Pana M.K. poza granicami RP.

Zgodnie z art. 16 ustawy organ właściwy w przypadku gdy osoba (...) lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie. Zgodnie z art. 17 ustawy organ właściwy oraz wojewoda ustalając prawo do świadczenia wychowawczego są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny lub drogą pisemną od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz rejestrów publicznych w tym rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio:

1) informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy

z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
- b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
- c) należnego podatku; (...).

Zgodnie z § 5 pkt 11 rozporządzenia z dnia 27 lipca 2017 r. przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4 rozporządzenia uwzględnia się również inne dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

Zastępca Burmistrza w sprawie nr 3 (B.P.) wyjaśnił:

„(...) We wniosku brak weryfikacji w systemach zewnętrznych, ponieważ zgodnie z ustawą w przypadku gdy członek rodziny przebywa poza granicami kraju organ właściwy przesyła wojewodzie wniosek wraz z dokumentami w celu ustalenia czy w sprawie zachodzi koordynacja. Tym samym uznano, iż samodzielne weryfikacje

w zewnętrznych bazach danych zostaną wykonane przez organ prowadzący postępowanie”.

(dowód: akta kontroli, str. 97)

Zastępca Burmistrza w sprawie nr 4 (I.T.-K.) wyjaśnił:

„(...) Odnosząc się do braku dokumentu potwierdzającego okres zatrudnienia Pana M. K. informuję, że w aktach sprawy znajdują się dwa zaświadczenia niemieckiego pracodawcy z dnia 10.07.2018 r. o okresach zatrudnienia i wysokości osiągniętych dochodów w latach bazowych tj. 2016 i 2017. W złożonym wniosku Pani T.-K. wskazała tego samego pracodawcę. Ponadto nie zaznaczyła we wniosku, że nastąpiła utrata dochodu, tym samym należało przyjąć, iż zatrudnienie jest kontynuowane w tej samej firmie, a o jego zakończeniu strona ma obowiązek informować organ na bieżąco. We wniosku brak weryfikacji w systemach zewnętrznych, ponieważ zgodnie z ustawą w przypadku gdy członek rodziny przebywa poza granicami kraju organ właściwy przesyła wojewodzie wnioski wraz z dokumentami w celu ustalenia czy w sprawie zachodzi koordynacja. Tym samym uznano, iż samodzielne weryfikacje w zewnętrznych bazach danych zostaną wykonane przez organ prowadzący postępowanie”.

(dowód: akta kontroli, str. 99)

Niezależnie od powyższego zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawartymi w piśmie nr DSZ.III.5400.19.2018.MZ z dnia 7 marca 2018 r. właściwym jest, aby organ przyjmujący wniosek miał obowiązek skompletowania tak, jakby sam był władny rozpoznać. Złożony wniosek powinien zostać zweryfikowany pod względem formalnym przez przyjmujący organ właściwy. Ponadto w sytuacji kiedy nie zachodziłyby przesłanki do zastosowania przepisów art. 16 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci złożony wniosek powinien zawierać wszystkie dane oraz dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji. W przypadku stwierdzenia błędów lub braków we wniosku, organ właściwy powinien podjąć działania zmierzające do usunięcia i przekazania do wojewody kompletnego, prawidłowo wypełnionego wniosku. W przypadku braków formalnych wniosku (zwłaszcza niezamieszczenia kompletu informacji umożliwiających ustalenie aktywności zawodowej rodziców/malżonków w innym państwie) przekazanie wniosku do wojewody jest przedwczesne, gdyż w oparciu o taki materiał dowodowy nie jest możliwe ustalenie, czy w danej sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub ustalenia kraju pierwszeństwa. Brak wszystkich

dokumentów (zwłaszcza dotyczących kwestii związanych z dochodem rodziny) uniemożliwia natomiast wydanie decyzji o odmowie lub przyznania świadczenia.

Ponadto Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego pismem nr ZP-KŚ.7060.5.2018.MB z dnia 10 września 2018 r. skierowanym do Wójtów/Burmistrzów/ Prezydentów w województwie dolnośląskim na prośbę Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Departamentu Systemów Zabezpieczenia Społecznego zwrócił uwagę, iż organ właściwy podejmując działania w trybie art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci powinien ustalić i przekazać wojewodzie wraz z prawidłowo wypełnionym wnioskiem niezbędne informacje, dotyczące rodziny wnioskodawcy, zebrane na podstawie złożonych przez stronę dokumentów, w tym oświadczeń zawierających klauzulę o treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak wskazania w decyzji administracyjnej kwoty przyznanego świadczenia wychowawczego za niepełny miesiąc.
2. Ustalanie prawa do świadczenia wychowawczego na podstawie niekompletnego wniosku bez uprzedniego wezwania strony do jego uzupełnienia.
3. Nieprawidłowe ustalanie dochodu rodziny.
4. Brak wskazania w podstawie prawnej decyzji administracyjnej aktualnego publikatora ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
5. Brak kompletu dokumentów dołączanych do wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.
6. Stosowanie postanowienia do sprostowania rozstrzygnięcia decyzji administracyjnej.
7. Przekazywanie niekompletnej dokumentacji wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W przypadku ustalania prawa do świadczenia wychowawczego za niepełny miesiąc kalendarzowy, w decyzjach administracyjnych wskazywać faktyczną kwotę przyznanego świadczenia za niepełny miesiąc.

W związku z powyższym w sprawie nr 17 (W.B.) zweryfikować świadczenie w okresie od 1.08.2019 r. do 30.08.2019 r.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania

administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Prawo do świadczenia wychowawczego przyznawać na podstawie prawidłowego wypełnionego wniosku. W przypadku nieprawidłowo wypełnionego wniosku wzywać pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. W przypadku niezastosowania się do wezwania wnioski pozostawiać bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Za dochód przyjmować, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134 ze zm.) w związku z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób staranny i rzetelny. Podstawę prawną powoływać dokładnie ze wskazaniem mających zastosowanie w tej sprawie przepisów określonego aktu prawnego z podaniem aktualnego źródła jego publikacji.

Podstawa prawna: art. 107 § kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Prowadząc postępowanie administracyjne w zakresie ustalania prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, każdorazowo prawidłowo weryfikować sytuację dochodową rodziny. W sprawach, w których organ powziął informację mającą wpływ na ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, wzywać Stronę do uzupełnienia dokumentacji.

Podstawa prawna art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.) oraz art. 19 ust 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. W przypadku błędnego rozstrzygnięcia decyzji dot. świadczenia wychowawczego nie prostować decyzji postanowieniem jeśli prowadzi to do merytorycznej zmiany lub uzupełnienia rozstrzygnięcia.

Podstawa prawna art. 113 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Wnioski o świadczenie wychowawcze kierowane do wojewody celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazywać z kompletem dokumentów zawierającym niezbędne informacje dot. rodziny wnioskodawcy.

Podstawa prawna: art. 16 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134 ze zm.) oraz § 2-5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1465).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

